



REGERINGEN

Regeringsbeslut

III:1

2014-10-09

S2014/7147/FS

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att förbereda och samordna resurser samt andra insatser med anledning av ebolautbrott i Västafrika

Regeringens beslut

Socialstyrelsen ska fortsätta förbereda och samordna utökade resurser och eventuella insatser för evakuering av personer med misstänkt eller säkerställd ebolainfektion.

Socialstyrelsen ska på förfrågan från Utrikesdepartementet, i samråd med berörda aktörer, pröva om det finns praktiska möjligheter till att genomföra en evakuering. Om Socialstyrelsen därefter beslutar att en insats ska genomföras ska Socialstyrelsen samordna denna.

Socialstyrelsen ska vidare undersöka och genomföra insatser för att underlätta för frivillig svensk hjälppersonal att åka till områden som drabbats av ebolautbrott.

Arbetet ska inledas så snart som möjligt och genomföras i samråd med Försvarsmakten, Folkhälsomyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Sveriges Kommuner och Landsting samt andra berörda myndigheter och aktörer.

Vid behov får Socialstyrelsen lämna ekonomisk garanti för uppkomna kostnader i samband med evakueringen.

Socialstyrelsen ska löpande hålla Regeringskansliet (Socialdepartementet) informerat om uppdragets genomförande.

Socialstyrelsen får för uppdragets genomförande använda 12 000 000 kronor under 2014. Av de totala medlen ska 7 700 000 kronor belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 14 Patientsäkerhet. Av de totala medlen ska 4 300 000 kronor belasta utgiftsområde 9

Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 18 God vård och folkhälsa. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska ske senast den 1 december 2014. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2015. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning över använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Rekvisition, återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Sedan i mars 2014 pågår ett utbrott av ebola i Västafrika. Utbrottet är det mest omfattande sedan sjukdomen först upptäcktes 1976. Fler har smittats och fler har avlidit i detta utbrott än i alla tidigare utbrott tillsammans och det är ännu inte under kontroll. Befolkningen i Liberia och Sierra Leone drabbas för närvarande särskilt hårt men även befolkningen i Guinea är mycket utsatt. Krisen är multidimensionell, med stora följdverkningar för ländernas hälsosystem, ekonomi, stabilitet och säkerhet.

Möjligheten till hälso- och sjukvård i drabbade länder i Västafrika är mycket begränsad. Utbrottet har därmed medfört konsekvenser för av Sverige utsänd personal och andra personer med anknytning till Sverige som befinner sig i området. Med anledning av detta har berörda myndigheter i Sverige arbetat fram en beredskap för att kunna genomföra medicinsk evakuering av en person med misstänkt eller säkerställd ebolainfektion. Evakueringen skulle i så fall genomföras genom att en speciellt utrustad ambulans flygs ner till regionen i ett av Försvarmaktens Herculesplan. Patienten isoleras i ambulansen och vårdas av särskilt utbildad personal från högisoleringsenheten vid Universitetssjukhuset i Linköping. Vid framkomsten till Sverige förs patienten, fortfarande i ambulansen, till kliniken där den fortsatta vården sker.

Förutsättningarna för att en evakuering ska kunna genomföras är dels att Landstinget i Östergötland i det enskilda fallet bedömer att det finns tillgång till den personal som behövs för att vårda patienten, dels att det finns tillgänglig flygkapacitet. Vidare krävs att det efter en medicinsk bedömning är meningsfullt att genomföra en evakuering samt att omständigheterna i övrigt medger en evakuering.

Försvarmakten har genom regeringsbeslut den 10 september 2014 fått i uppdrag att förbereda transportstöd. Vidare har Socialstyrelsen i beslut från den 4 september 2014 tilldelats medel för förberedelser och samordning av insatser med anledning av ebolautbrottet i Afrika.

Behov av personal som kan ingå i olika typer av hjälpinsatser i området är mycket stort. Samordning och planering av olika typer av insatser pågår intensivt. Frivilligorganisationer har personal på plats för att erbjuda hälso- och sjukvård. WHO har tagit fram en Ebola Response Roadmap

och FN har även inrättat en särskild FN-mission i regionen (UNMEER) för att hantera ebolakrisen.

Närmare om uppdraget

Att kunna erbjuda medicinsk evakuering från drabbade områden är, utöver för att undsätta svenskar, en grundläggande förutsättning för att globalt kunna rekrytera personal till hjälpinsatserna som pågår och planeras i Västafrika. Nuvarande resurs har begränsad kapacitet och är primärt till för svenskar. Socialstyrelsen ska därför skyndsamt och på bred front undersöka och säkerställa hur och att nuvarande kapacitet för medicinsk evakuering utökas. I arbetet ska även förutsättningarna undersökas för att en sådan utökad resurs ska kunna ingå i ett internationellt system för samordning av evakueringsresurser och insatser.

Kostnaderna i samband med en evakuering ska i första hand ersättas av den enskildes försäkringsbolag. Vid behov får Socialstyrelsen lämna ekonomisk garanti för uppkomna kostnader i samband med evakueringen.

Regeringen bemyndigar genom ett beslut denna dag Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) att i fråga om evakuering av personer med misstänkt eller säkerställd ebolainfektion göra förfrågan till Socialstyrelsen om att initiera och samordna en sådan evakuering. (dnr. S2014/7148/FS).

För att underlätta för frivillig svensk hjälppersonal finns behov av t.ex. utbildning i grundläggande hygien och hälso- och sjukvård samt andra insatser för att stödja och underlätta för sådan personal. Socialstyrelsen ska därför inventera behov av sådana insatser samt vid behov skyndsamt genomföra alternativt stödja genomförandet av dessa.

På regeringens vägnar

Gabriel Wikström

Ellen Jones

Kopia till
Statsrådsberedningen
Statsrådsberedningen/Internrevisionen
Justitiedepartementet/Po, Krim
Utrikesdepartementet/AF, MU, KC
Försvarsdepartementet/SSK, MFI
Finansdepartementet/BA, KSÄ
Regeringskansliets förvaltningsavdelning
Folkhälsomyndigheten
Försvarmakten
Kammarkollegiet
Kriminalvården
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Rikspolisstyrelsen
Sveriges Kommuner och Landsting